

DECLERCQ, R., *Beginselen van Strafrechtspleging*, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 2^e ed., 1999, 1160 p.

Het is niet verwonderlijk dat een zeer groot deel van de cassatierechtspraak te maken heeft met strafrechtspleging. De 'juridische waarheid' inzake strafrecht – d.i. de meest delicate beoordeling van de strafrechtelijke aansprakelijkheid – kan enkel worden gevonden en officieel bevestigd met naleving van de procedurevoorschriften in verband met bevoegdheidsbeperkingen, bewijsvoering, onpartijdigheid, tegensprekelijkheid, fundamentele rechten van de mens en met inachtneming van de grondbeginselen van de rechtsstaat. Deze overvloed aan cassatierechtspraak onmiddellijk bruikbaar maken voor de praktijk van advocaat en magistraat is een stoute juristendroom die in 1994 werkelijkheid werd door de eerste editie van het nu geactualiseerde werk.

Men late zich niet misleiden door de bescheidenheid van de titel '*Beginselen van Strafrechtspleging*'. Het gaat niet enkel over 'beginselen'. Maar die beginselen, die telkens vooropstaan, worden verduidelijkt en toegepast aan de hand van de gigantische rechtspraak van het hoogste gerechtshof, in hoofdzaak de meest recente van de laatste tientallen jaren, maar telkens wanneer nodig ook de oudere rechtspraak. Aldus volgt dit basiswerk de praktijk op de voet, doordat de juridische oplossingen worden aangegeven voor rechtsvragen die werkelijk werden aanhangig gemaakt voor het Hof. Twijfels omtrent de actuele stand van de cassatierechtspraak worden weggenomen.

De onmiddellijke bruikbaarheid van het werk wordt in de hand gewerkt door een aantal merkwaardige factoren die over de hele lijn terug te vinden zijn. De logica van de indeling (inhoudstafel IX to XXII) laat toe onmiddellijk de plaats te vinden waar het gerezen probleem wordt behandeld. Dit leidt omgekeerd tot de conclusie dat, wanneer het probleem aldaar niet behandeld wordt, men er mag van uitgaan dat het nog niet aan het Hof van Cassatie werd voorgelegd, mits de jurist het probleem correct heeft gesteld. Doordat de bewoordingen van de arresten ofwel letterlijk worden aangehaald of in hun essentie worden weergegeven, met weglating van de feitelijke en casuïstische aspecten van het geval, kan de bevragende praktijkjurist onmiddellijk de toepassing maken in zijn zaak. Op geen enkel ogenblik wordt de lezer geconfronteerd met veralgemeningen of vulgarisaties, wat de bruikbaarheid zou verminderen voor juristen. De gulden regel dat in principe alleen wordt verwezen naar de hoogste bron verschaft juridisch reliëf en inzicht. De lezing en de studie worden vergemakkelijkt door correct taalgebruik en eenvoudige zinswendingen. Ingewikkelde juridische twistpunten, zoals in verband met het verbreken van de causaliteit door een eigen juridische oorzaak die voldoende is om de gedane uitgave uit te leggen (nr. 1907) worden niet uitgebreid behandeld, maar worden weergegeven in hun meest juiste en meest eenvoudige oplossing die daaraan door het Hof van Cassatie werd gegeven: '(Er is geen verbreking van het oorzakelijk verband wanneer) die verplichting secundair is t.o.v. de verplichting van de dader van het misdrijf om een door zijn fout gecreëerde toestand te doen ophouden'. Waar nodig wordt in 603 voetnoten verwezen naar de meest gezaghebbende rechtsleer. In een tijd van informatica wordt kwalitatieve selectiviteit

op prijs gesteld. De rechtszekerheid van de gebruiker wordt nog verhoogd doordat een aantal arresten waarin het Hof is afgeweken van zijn eigen rechtspraak op gemotiveerde wijze worden geïsoleerd (nr. 231). Ook de (recente) evolutie van de rechtspraak van het Hof wordt aangeduid, opnieuw met de vereiste toelichting (nr. 234). De auteur geeft ook aan, zich steunend op wetteksten, waarom bepaalde cassatierechtspraak niet kan bijgetreden worden (nr. 1191) of waarom een bepaalde formulering de voorkeur verdient. De praktijkjurist wordt gewaarschuwd voor misleidende wetteksten (nr. 530). Omtrent het arrest gewezen in voltallige zitting op 9 december 1997 (*R.W.* 1998-99, 14) dat 'als het overschrijden van de termijn werkelijk buitensporig is, op zulke wijze dat de minimumstraf, zelfs met uitstel, geen aangepaste sanctie zou uitmaken, de rechter kan volstaan met een schuldig verklaring zonder straf', schrijft de gezaghebbende auteur (nr. 1191): 'Het zal niet gemakkelijk zijn deze nieuwigheid in de algemene beginselen van het strafrecht in te passen', gelet o.m. op de Wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorting die bepaalt 'in welke gevallen een schuldigverklaring zonder straf kan worden uitgesproken (...)'.

In Titel VI wordt de civiele vordering behandeld (p. 747 tot 843). Menig praktijkjurist, door gebruiken en gewoonten gevormd, zal tot 'andere' inzichten komen omtrent de burgerlijke vordering voor de strafrechter. Deze bijna 100 bladzijden mogen zeker als basiswerk voor de burgerlijke partijstelling gelden.

Over de kwaliteit van nieuwe wetgeving die in dit werk is geïntegreerd, is de auteur, met zijn cassatiegeest, meestal niet bepaald opgetogen. Erger is het wanneer hij zich in het 'Woord vooraf' afvraagt of 'dergelijke nieuwigheden het belang van de rechtszoekende zullen bevorderen'.

Vanuit de praktijk is dank op zijn plaats voor deze veilige leidraad in een complexe materie.

B. VAN DORPE
Advocaat

ARNOU, P. en DE BUSSCHER, M., *Misdrijven en sancties in de Wegverkeerswet, Antwerpen, Kluwer Rechtswetenschappen België, 1999, 479 p.*

Dit boek bevat een zeer uitgebreid en goed gestructureerd overzicht van de verkeerswetgeving. Eerst worden een aantal definities aangegeven, alvorens in te gaan op de misdrijven en straffen opgenomen in de Wegverkeerswet. Aansluitend hierop worden een aantal specifieke items benaderd, zoals de niet-mededelingen van de identiteit van de bestuurder, het rijbewijs, vluchtmisdrijf, sturen onder invloed van alcohol en bijzondere sancties. Het vernieuwende is dat de verkeerswetgeving wordt benaderd door twee strafrechtsspecialisten, die de verkeerswetgevingen beter situeren in het raam van de algemene strafwetgeving. Bovendien kan de lezer bogen op een stuk praktijkervaring, in hoofde van de auteurs.

Alhoewel gebaseerd op een vrij volledige bibliografie, mag betreurd worden dat een aantal praktische schema's, bv. wat betreft het opleggen van ademtesten en bloedproef (zie *Politiepraktijk*, CED.SAMSOM) niet zijn gebruikt om voor de praktijklezer het gebruik van dit boek nog meer inzichtelijker te maken. Ook is het jammer dat niets